

Projekt Smart logistik - moderní výuka logistiky, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.5.00/34.0110
 Příjemce: Střední odborná škola logistická a střední odborné učiliště Dalovice, Hlavní 114, 362 63 Dalovice
 Autor materiálu: Ing. Dagmar Pecháčková
 Název materiálu: VY_32_INOVACE_05.15_PP_Právní stát
 Ročník: 4.
 Vzdělávací oblast / téma: Právo/Právní stát
 Datum (období) tvorby: 24. 9. 2013
 Anotace: materiál je určen žákům 2. a 4. roč. - k jejich motivaci osvojit si znalosti oblasti základů práva. Seznámí se s obsahem pojmu právní stát.Pomocí úkolů na IT si látku zopakují a procvičí.

Materiál je určen k bezplatnému používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízeních. Jakékoliv další používání podléhá autorskému zákonu.

Tento výukový materiál vznikl v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní stránka

Klíčová slova:

právní stát, zákony, právní jistota, státní moc, zákonost

VI 3-19:15

Právní stát

11 6-21:16

Původ a teorie právního státu

V Anglii v 18 a 19 století byly definovány základní principy právního státu.
 Ústavní teoretik **Albert V. Dicey** formuloval tři principy:

I. princip

Nikdo nesmí být trestán ani omezován,
pokud neporušil zákon.

Majetková práva jednotlivce nesmí být
bez porušení zákona narušena.

11 6-21:17

II. princip

Každý je subjektem práva.

III. princip

Vláda lidu - demokracie, musí být založena na vládě zákona.
Stát je garantem rovnosti před zákonem a sám je právu podřízen.

11 6-21:31

Zásady uplatňované v právním státu:

- Orgány veřejné moci → směji činit jen to, co jim zákon výslovně dovoluje.
- Stát → je svému vlastnímu právnímu systému podřízen.
- Občan → smí činit vše, co zákon výslovně nezakazuje.
- Nikdo → nesmí být trestán a omezován, pokud neporušil zákon.

11 6-21:40

Zákony musí být spravedlivé

Jednotlivec a menšiny jsou chráněny

STÁT Nadřazenost přirozeného práva nad státem

11 6-21:51

V právním státu panuje právní jistota

Zákony a právní normy jsou jednoznačné. Jejich význam musí být přesně a jednoznačně formulován, aby nedocházelo k různým výkladům.

Zasahování státu do života občanů je omezeno na co nižší a nezbytnou míru.

11 7-17:34

Vymahatelnost práva a jeho garance státem.

Každý má možnost domoci se spravedlivosti pomocí soudů v přiměřeném čase.

11 7-17:59

Státní moc je rozdělena do více nezávislých a vzájemně se kontrolujících složek.

```

graph TD
    A[Státní moc je rozdělena do více nezávislých a vzájemně se kontrolujících složek.] --> B[Moc zákonodárná (parlament)]
    A --> C[Moc soudní (nezávislé soudy)]
    A --> D[Moc výkonná vláda, prezident, státní zastupitelství]
  
```

Moc zákonodárná (parlament)

Moc soudní (nezávislé soudy)

Moc výkonná vláda, prezident, státní zastupitelství

Toto rozdělení moci je typické pro demokratický stát. Jakmile dojde ke koncentraci těchto mocí v rukou někoho, jedná se o diktaturu, absolutistický režim, totalitní a jiný nedemokratický režim (vůdcovský).

11 7-20:52

Opak právního státu:

Policejní stát

Je takový stát, kde je lid pod neustálým dozorem policie zejména tajně, aby se nedopouštěl protistátních aktivit.

Individuální svoboda občanů je velmi omezena.

11 7-21:01

Totalita

Všechny oblasti života společnosti jsou ovládnány:

- vládnoucí politickou stranou
- církví
- náboženskou sektou
- jiným hegemonem

Soukromý prostor je omezen na minimum.

Žádný veřejný prostor není uvolněn pro svobodnou aktivitu.

11 7-21:04

Zákonnost a právní vědomí

Zákonnost

– důsledné dodržování právního řádu. Závisí na dobré znalosti právních norem.

Právní vědomí

– znalost právního řádu a představa o spravedlnosti.

11 9-18:25

Dvě zásady zajištění zákonnosti:

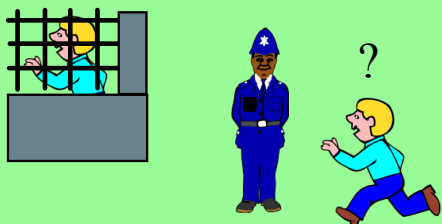
1. před zákonem jsou si všichni rovni

11 9-18:29

Dvě zásady zajištění zákonnosti:

2. neznalost zákona nikoho neomlouvá

11 9-18:29

Nikdo nemůže být proti své vůli zbaven státního občanství.

Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

VI 25-19:54

Test - nesprávnou odpověď hodte do koše

Narušení majetkových práv jednotlivce

je porušením zákona

není porušením zákona

Subjektem práva je

každý

plnoletý občan

11 9-18:58

Osoba, která neporušila zákon

smí být trestána

nesmí být trestána

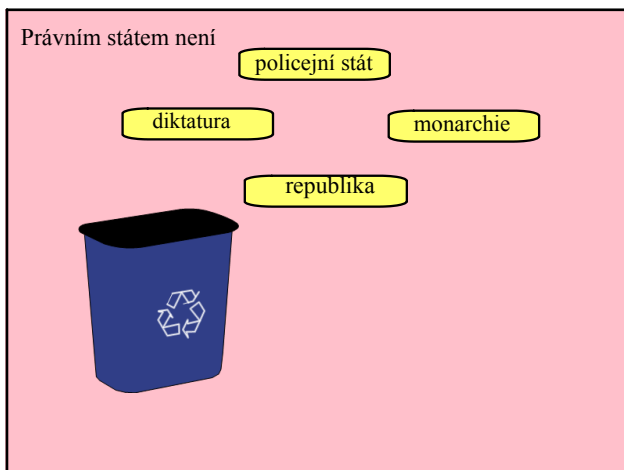
Stát právu podřízen

Je

Není

11 9-19:16

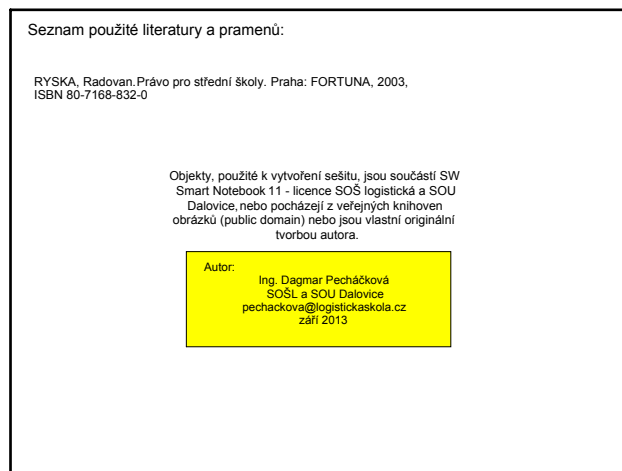
11 9-19:16

11 9-19:27

1 23-20:29

Závěrečná stránka